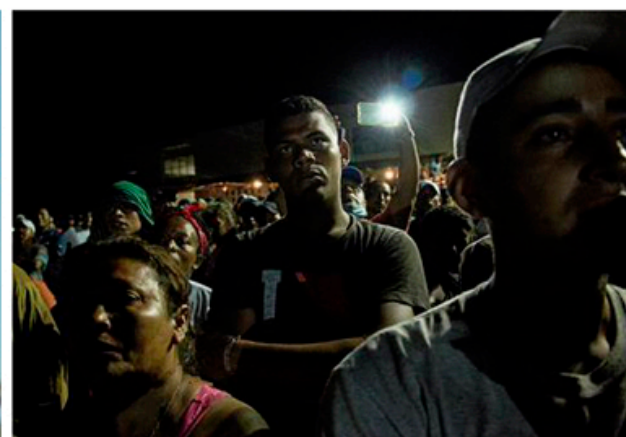

PAUS PÅ VÄGEN. Migranter köar för att få tvål på det tillfälliga härbärget i Juchitán i södra Mexiko.

KARAVANLIV. Uppifrån och fr v: På kvällen hålls stormöte för att informera om planerna för nästa dag. När de kan försöker migranterna lifta, för att spara timmar av vandring. Snart fyraåriga Maria José vandrar tillsammans med mamma Erica García Medina och lillebror Jeffery Steven. Nixa Nuñez vilar ut med barnen Gladis Elisabeth, Irandy Jasseny och Arleny Verioska.

Deras vandring blev storpolitik

MEXIKO: Vad som började med ett hundratal honduranska migranter har blivit storpolitik. Tusentals centralamerikaner har anslutit sig till karavanen som rör sig norrut mot USA och flera mindre grupperingar kommer i deras spår.

Solen bränner i nacken och Erica García Medina har stannat till vid väggkanten för att låta fötterna vila en stund och i hopp om att få skjuts. Hon har gått sedan klockan fyra i morse. Sonen Jeffery Steven ställer sig upp i barnvagnen som någon gav till dem i Tapachula, efter att ha korsat gränsen från Guatemala till Mexiko.

– Mina barn lider, för du ska inte tro annat än att det är svårt att gå i den här solen, men inte när det kommer till mat, för alla har hjälpt oss mycket här i Mexiko.

Efter en liten stund kommer en grupp lokalbor och delar ut små knyten med tamales att äta. Några andra delar ut blöjor och dricka. Längs vägen kommer hela tiden fler människor gåendes. När en flakbil eller buss stannar till börjar

alla springa mot den för att få en plats. Solidariteten tycks plötsligt inte ha några gränser.

HUNDRATUSENTALS centralamerikaner gör varje år resan norrut mot USA och det är långt ifrån alltid de blir väl mottagna. Rutten kontrolleras av knarkkarteller, korrupt polis och andra kriminella. Migration innebär stora pengar och tiotusen-

tals har fått betala med sina liv. Mexiko har sett karavaner tidigare, men den som startade med runt 200 personer i San Pedro Sula i Honduras den 12 oktober har hela tiden vuxit och är nu större än någon tidigare. Enligt kommunledningen i Juchitán är det uppskattningsvis 6 000 personer, varav de allra flesta kommer från Honduras. En samlad grupp som dessutom får medieuppmärksamhet innebär färre faror.

– Jag känner mig säkrare och ber till Gud att han ger mig möjlighet att uppfylla mina drömmar så att mina barn kan få ett annat, bättre liv, förklarar García Medina, som gav sig av redan innan karavanen och anslöt sig till den först i Mexiko. Sonen Jeffery Steven är 1,5 år och storasyster María José fyller fyra nu i november. Kvar i Honduras finns

ytterligare två syskon på fem och sex år. Hemma i Tegucigalpa hade García Medina, själv 25, ibland småjobb i affär eller som servitris och hennes man är snickarassistent, men pengarna räcker aldrig till.

– I Honduras tjänar man inte ens tillräckligt för att köpa mat. Om det finns pengar till mat finns det inte till hyran; om det finns till hyran finns det inte till mat och barnen behöver kläder och ett tryggt hem, förklarar García Medina.

När karavanen kommer fram till Juchitán i södra Mexiko, som drabbades hårt av jordbävningarna förra året, har kommunen och frivilliga från kyrkor, Röda korset och Rädda barnen förberett med vattentankar, mat, sjukvårdstält och toaletter i anslutning till en oanvänd bussterminal. Människor ligger utspridda på filtar och plast-säckar över hela golvet och vilar ut efter ännu en dag på landsvägen.

NIXA NUÑEZ sitter med två av döttrarna i knät, den tredje spelar kort med en nyfunnen kompis. Det är gott om barn här och många har ta-

git dem med sig för att det känns som ett bättre alternativ än att stanna kvar i hemlandet. Nuñez man hotades av ett av gängerna eftersom han inte kunde betala summan de tvingat på honom för att få sälja telefonutrustning i området.

– Han anmälde, men tyvärr är det så i vårt land att det är inget värt. Sedan tog de sig in i vårt hus. Vi ringde SOS men de gjorde ingenting.

Hon hade redan sagt till maken att hon fått nog och när hon hörde om karavanen tog hon med sig två av döttrarna och åkte till San Pedro Sula. När hennes man ringde berättade hon var de var och han kom efter med den tredje dottern.

Att resa säkert utan att betala 60 000 kronor för en smugglare lockade många

Överallt rör sig folk runt de som ligger och sover eller vilar. Den dagliga vandringen är tröttnande och sorlet bedövande. Redan innan de lämnat Honduras kände Nuñez att hon inte orkade mer. Men att vända tillbaka är inget alternativ. I efterhand har hon fått veta att även äldsta dottern hotats i skolan och tvingats ge ifrån sig pengarna hon fått för att köpa mat.

Utanför terminalen står sjukvårdstält uppslagna och långa köer ringlar sig över betongplanen mot de bilar och uppställda bord där organisationer och frivilliga delar ut mat, frukt, tvål och andra hygien-

artiklar. Många har problem med skavsår och blåsor eller har bränt sig, hopträngda på flak som gett dem skjuts längs vägen.

– De behöver omplåstring och läkning för att inte få infektioner som kan hindra dem från att fortsätta, säger Daniel Santaella från mexikanska Röda Korset.

Allvarigare problem skickar de vidare till delstatens sjukvårdspersonal eller vid behov till närmaste sjukhus. Längs vägen från gränsen har en person avlidit efter att ha ramlat från en bil och ytterligare några har skadats. Här i Juchitán ges dessutom extra vård till barn och gravida.

INTE MÅNGA HÄR bryr sig om det, men karavanen har förvandlats till slagträ inför mellanårsvalet i USA. President Donald Trump har lovat skicka 15 000 militärer till gränsen för att stoppa migranterna och hävdar att de är kriminella och finansierade av allt från Demokraterna till Islamiska staten.

För Nixa Nuñez spelar detta inte så stor roll just nu.

– Jag är väldigt positiv och inte rädd för vad han kan göra, för Gud är den som bestämmer. Han är den enda som vet om vi kommer in i USA. Innan den här karavanen gav sig av och när information om den fortfarande främst spreds via sociala medier, började en tv-kanal i Honduras anklaga en aktivist och tidigare politiker för att finansiera resan. Medieuppmärksamheten har gjort att fler hört talas om karavanen och velat ansluta sig. Att kunna resa säkert utan att behöva

betala uppemot 60 000 kronor för en smugglare lockade dem som redan funderat på att resa.

Till en början försökte Mexiko stoppa karavanen från att ta sig in i landet, men väl här har polis från såväl nationell som delstatlig nivå främst syns patrullera längs karavanen för att garantera säkerheten för migranterna. Frågan är hur kopplad välviljan är till uppmärksamheten.

Karavanen har nämligen inspirerat till efterföljare och i måndags anlände ytterligare över 1000 personer till gränsen mellan Guatemala och Mexiko där de bildade mänskliga kedjor för att gemensamt ta sig över floden medan en helikopter hoverade ovanför. En ung kille från Honduras dog senare efter att ha fått en gummikula från polisen i huvudet. Mindre grupperingar har också lämnat El Salvador för att komma efter.

DEN NORRA TRIANGELN bestående av Honduras, El Salvador och Guatemala präglas av fattigdom och gängvård, men också av svaga statsapparater, demokratiunderskott, korruption, straffrihet och militarisering. Att så många trots hårda ord norrifrån väljer att försöka ta sig någon annanstans handlar ofta om att de inte ser någon annan utväg.

Donald Trump har hävdar att USA kastar pengar över Centralamerika utan att få någonting tillbaka, men faktum är att grannen i norr spelat en långt större roll än så för utvecklingen i Honduras, som länge var bas för USA:s kamp mot vänsterrörelser i regionen.

”Det blir ingen majs längre och inga bönor. Allt har torkat i flera somrar nu.”

JAIRO MELENDEZ på väg från Honduras till USA

Trots att förra årets val i Honduras kantades av våld och misstänkt valfusk och bland annat Organisationerna för Amerikas stater uppmanade till omval, valde bland annat USA att erkänna Juan Orlando Hernández som president. Han var en av dem som stod bakom statskuppen 2009, som också den passerade utan ingripanden från omvärlden.

YTTRELIGARE EN ORSAK till att människor lämnar den norra triangeln är klimatförändringarna. Många lantbrukare i den ”torra korridoren” som går genom Centralamerika upplever att de inte kan överleva genom att bruka jorden längre och ännu ett år utan en ordentlig skörd blev spiken i kistan.

– Det blir ingen majs längre och inga bönor. Allt har torkat i flera somrar nu, så det var därför vi bestämde att söka oss till ett nytt land med nya och bättre möjligheter, för att våra barn inte ska behöva lida på samma sätt som vi, säger 36-åriga Jairo Melendez.

Han kommer från honduranska Copán Ruinas nära gränsen till Guatemala och berättar att skörden varit så dålig fyra år i rad, att det helt enkelt inte gick längre. Kaffet har drabbats av skadedjur och ger knappt några pengar och resten har torkat bort. Dessutom kommer gången varje månad för att kräva in sina pengar.

– Problemet är om man inte ens har tillräckligt för att kunna äta. Men man gör vad man kan, för om man inte betalar den summa de säger kan de kidnappa ens barn eller döda en.

Kvar i Honduras är Melendez föräldrar, syskon, fru och två barn. Hans förhoppning är att kunna jobba ett eller två år i USA och spara ihop pengar så att familjen kan köpa en egen bit mark att bygga sitt hus på, så att de slipper hyra, och att ha råd med barnens skolgång. Hade det inte varit för den dåliga skörden hade han varit kvar hos dem.

– Majsen och börnorna torkade ut för att det inte regnade på hela sommaren. Det regnade inte in i det sista och då sådde vi igen, men det är inte samma sak.

När Melendez hörde talas om karavanen hade han redan bestämt sig för att åka, men passade på att ge sig av på direkten.

FLERA ORGANISATIONER med erfarenhet från tidigare karavaner har slagit följe med gruppen och varje kväll kallas till stormöte för att bestämma och meddela planen för nästa dag. Då passar de också på att peppa varandra.

– Ingen får tappa sugen nu. För vi finns här i hela Mexiko för att stötta er, var budskapet i Juchitán.

På plats i Juchitán

Text och bild: ASA WELANDER

Läs mer om Trump och migranterna på nästa sida ▶▶▶